

Een dwaalgast onderweg

Jack Folkers is een actief lid van de VVU en, zoals hij zelf zegt: "*natuurlijkhebbber in hart en nieren, fotograaf, schilder, tekenaar en beeldhouwer, schrijver, soms niets, soms alles en nu ... onbezoldigd reiziger*". In september 2005 heeft hij huis en haard verlaten voor een reis rond de wereld. Op zijn website is de reis te volgen: www.dwaalgast.nl.

VOGELEN OP GROTE HOOGTE

Hop - Jack Folkers

zie ik wat zwart-wits voorbij fladderen. Dit komt me bekend voor. Als ik mijn kijker erbij pak is het even zoeken, want hoe opvallend de vogel vliëgend was, nu lijkt hij onzichtbaar opgelost in het gele gras. Maar even later vind ik hem. Een hop! Prachtig geel-oranje met een grote kuif die hij zo nu en dan even omhoogzet. Ik heb hem in Nederland ook een paar keer gezien en nu hier. Een onverwachte bekende.

De trein rijdt verder en al gauw rijden we op een hoogte van ruim 4000 meter. Het gesis in de trein kondigt aan dat we extra zuurstof toegediend krijgen. Tegen de hoogteziekte. Een volgende bekende laat zich even later zien. Tussen de vele hopen door (in een paar uur heb ik er wel 50 gezien) zie ik roodborsttapuiten. Ze laten zich gemakkelijk zien als ze zo hoog in een grasspriet zitten. Al weer een Nederlandse vogel, denk ik. Daar moet hoognodig verandering in komen. Langs de spoorlijn staan hoogspanningsmasten en zoals het een serieuze vogelaar betaamt, kijk ik automatisch elke mast even na op verdachte onregelmatigheden. Weer duurt het niet lang of ik ontdek een nest. Weer dat rendez-vous-gevoel. Een rond nest. Even later ontdek ik de bewoner: een ekster. Een doodgewone zwart-witte ekster! Pfff, kom je daar helemaal voor naar Tibet?! Straks vertellen ze me ook nog dat er huismussen zitten.

De spoorlijn van Beijing (Peking), China naar Lhasa (Tibet) is in 2006 geopend en gaat over dik 5000 meter hoogte. Het is de hoogste spoorlijn ter wereld. Helaas regent het en is het mistig op de eerste reisdag en is er afgezien van wat Tibetaanse gazellen en wilde ezels niet veel te zien. De tweede dag rij ik Tibet binnen en is het gelukkig beter weer. Er kan "getreinvogeld" worden.

Op de eerste halte is het meteen raak. Langs de trein

Weer een halte en ik vind het tijd worden voor wat spannends. Gelukkig ontdek ik na een volgende oude bekende, de ringmus, een roofvogel. Een buizerd-achtige. Geen gewone buizerd want hij is grijzer en heeft witte vlekken als hij vliegt. Helaas heb ik nog geen vogelboek van Tibet op de kop kunnen tikken. De enige vogelboeken die ik in Beijing zag, gingen over de plaatselijke eenden en hoe je ze het beste kunt serveren. Maar de vogel in kwestie is volgens mij een Mongoolse buizerd.

In de hoogspanningspalen zitten ook telkens grote valken. En soms vliegen ze weg als de trein te dichtbij passeert. Zo groot als en misschien nog groter dan slechtvalken. Het zijn sakervalken, groot, grijsbruin en puntige vleugels met een brede basis. Helaas valt er vanuit de trein weinig te fotograferen maar eenmaal aan "vasteland" wil ik daar gauw verandering in brengen.

Na wat eendensoorten en Casarca's (gemakkelijk te herkennen oranje gans-eendachtigen) kom ik aan in Lhasa en ga naar mijn hotel.

Lang het hotel loopt een rivier en erboven zie ik wat sterns. Gauw de kijker er op en ik vind weer een "Nederlandse soort": visdieven! Teleurgesteld loop ik verder en tot overmaat van ramp komt daar ook nog een witte kwikstaart aanvliegen. Qua vogelen is het tot nu toe niet echt spectaculair. Maar daar komt midden in het centrum van Lhasa gelukkig verandering in. Om het Potala Paleis, de vroegere residentie van de Dalai Lama, ligt een park met wat vijvers en naast de ordinaire visdieven vliegen er ook enkele grote meeuwen rond.

Zilvermeeuwen kunnen het gelukkig niet zijn want die komen hier niet voor. Als ik hem door mijn verrekijker zie, weet ik meteen wat het is. Een reuzenzwartkopmeeuw.

Die had ik altijd al graag willen zien. Grote joekels van meeuwen en ze komen op fotografeer afstand. Ik kan een paar mooie platen maken.

Reuzenzwartkopmeeuw - Jack Folkers

Verderop langs het pad staan enkele struiken en ik hoor een geluid dat ik niet meteen herken maar waarvan ik vermoed dat het van een klein zangertje afkomstig is. En dat is het ook. Een phylloscopus-achtige. Klein, bruin, snel en beweeglijk. Toch lukt het me om er een paar goede foto's van te maken. Ik probeer later op internet wel uit te zoeken wat het is. Internet heeft een paar goede sites om vogels te kunnen determineren. Ik gebruik meestal Avibase. Je kunt er naast vogelnamen in verschillende talen ook foto's en landen-checklists vinden. Een aanrader. Desalniettemin lukt het me niet dit vogeltje te determineren. Pas veel later kom ik er achter dat het een Himalajaboszanger is.

Een aantal dagen later zit ik in een Landcruiser tijdens een vierdaagse trip. We rijden weer op dik 4000 meter hoogte op een hobbelweg en plotseling zie ik een roofvogel op een paaltje zitten. Ik stap uit en sluip er voorzichtig naartoe. Naast wat grote stenen is er niet veel om me achter te verstoppen maar de vogel is gelukkig niet erg schuw. Hij draait zich van me af en ik zie dat hij een prooi in zijn snavel heeft, een vogeltje. Ik zie ook zijn staart. Een diepgevorkte staart: het is een zwarte wouw die zojuist een zangvogeltje heeft gepakt. Weer een Nederlandse soort, maar omdat ik er zulke mooie foto's van kan maken, ben ik toch enthousiast.

Buiten adem van de hoogte kom ik weer terug bij de auto en voordat ik instap, kijk ik nog even omhoog. Vlak over me heen vliegt een enorme vogel met een grote wigvormige staart. Een lammergier, zo'n 30 meter boven me. Gauw richt ik mijn camera en wil afdrukken, maar er gebeurt niets. Wat is er aan de hand, denk ik in paniek. Het blijkt dat mijn geheugenkaartje vol is. Potverdikkie, dat gebeurt nu altijd in dit soort situaties. Van de zwarte wouw had ik zoveel foto's gemaakt dat ik geen ruimte meer heb voor een veel zeldzamere lammergier. Als ik overschakel naar de andere geheugenkaart, is de gier al een eind weg. Te ver voor een foto. Helaas. Maar toch een mooie waarneming.

Alpenkauw - Jack Folkers

De tocht gaat verder naar een klooster dat bekend staat om het feit dat daar overledenen ritueel in stukken worden gesneden en aan de gieren worden gevoerd. De hoogte: bijna 4600 meter boven de zeespiegel. Zo'n snij-ritueel hoeft

ik niet perse te zien, maar als ik het woord "gieren" hoor, dan is de vogelaarsbelangstelling gewekt. Eenmaal op de plek des "heils" aangekomen, zag ik de eerste gieren al cirkelen. Sneeuwgieren zoals ze passend worden genoemd. En veel kraaiachtigen: alpenkraaien, alpenkauwen en raven. Vogels die ik op het hoogste punt van mijn reis (Mt. Everest Basecamp op 5200 meter) ook veel tegen ben gekomen. Ze laten zich allemaal goed fotograferen. Ik blijf lekker bij de vogels en gun de doden hun rust.

Verreweg de vreemdste waarneming was op de ochtend nadat ik in het nonnenklooster Drigung Terdrom overnachtte. Een klooster op bijna 5000 meter hoogte en gelegen aan een riviertje. Zoals elke ochtend na het wakker worden ga ik ook hier eerst naar de wc. Het toilet is een gebouwtje dat half boven het riviertje is gebouwd en waar een paar zitplanken met daarin geboorde gaten zijn bevestigd. Door die gaten doe je je behoefte en als je door de gaten naar beneden kijkt, zie je de bruine berg die door alle voorgangers is achtergelaten.

Na mijn grote boodschap kijk ik, zoals het een echte Nederlander betaamt, even naar beneden om te zien of de boel goed is terechtgekomen en zie waarempel tussen al de drollen een vogel rondscharrelen. Een schijtlijster, is mijn eerste gedachte. Maar die bestaan niet. Het vogeltje, zwarte borst en vleugels, rode onderkant en witte pet, is een rivierroodstaart. Snel van de wc naar mijn slaaphok gerend, de camera gepakt en terug naar de inmiddels al weer bezette

Rivierroodstaart - Jack Folkers

wc. Dan maar vanaf de andere kant fotograferen. En hij zat er gelukkig nog. En niet eentje maar bij tijd en wijlen zaten er wel zes. De plek zal ik niet gauw vergeten: tussen de vallende drollen en stralen urine maak ik de foto's. Helaas was het nog een beetje schemerig en de foto's zijn niet erg goed geworden. Toch bewaar ik ze. Leuk om ze tijdens een diner te laten zien en er het smakelijke verhaal bij te vertellen.

Vogelen op grote hoogte is spannend en verrassend. Oude bekenden en nieuwe soorten op de meest onverwachte plekken. Het is vermoeiend door de grote hoogte, maar zeker de moeite waard.